

İntiyaz sahibi
Şükrü BALCI
Neşriyat Müdürü
Selim ÇELENK
Gazeteye ait yazılar
Neşriyat Müdürü adına
gönderilmelidir.
Neşredilmeyen yazılar
geri verilmaz

Öğleden sonra çıkar günlük siyasî halk gazetesi — TESİS TARİHİ 1928 YIL 14 SAYI 3230
ADRES: YENİGÜN — ANTAKYA — Telefon 79 Posta kutusu 24
Sayısı her yerde 3 kuruştur

Abone şartları:
Dahilde yıllığı 8 lira
Yabancı memleketler
15 lira
İlanların her kelime
sinden 5 kuruş alınır
Ucret peşindir.
Günü geçen sayılar
10 kuruştur

Başvekilimiz B. M. Meclisinde Busa- bah hükûmetin Beyannamesini okudu

Hükûmet muhtaç, fakir va- tandaşlara yardım edecek

Yeni masrafları karşılamak için zengin tacirlerle büyük çiftçi ve akar sahiplerinden pahallılık vergisi alınacak

Hububat sıkıntısını önlemek için tedbirler alınmıştır ihtikârla çok şiddetli bir mücadeleye başlanacaktır işe işleri belediyelerden alınacak ve memurlara elbise ve ayakkabı verilmesine başlanacaktır

Bu sabah saat 10 da toplanan Büyük Millet Meclisinde Başvekilimiz Şükrü Saracoğlu hükûmetin programını bildiren beyannamesini okumuştur. Tam 75 dakika süren bu mühim nutkun anabattarı şunlardır:

Hükûmet ihtikârla şiddetli bir mücadeleye girmektedir. Savaş uzadıkça sıkıntılar artacaktır. Şimdiye kadar alınan tedbirler istenilen neticeyi vermemiştir. Hükûmet yeni kararlar almış ve bu husus taki kanunlar Büyük Millet Meclisimize verilmiştir. Hükûmet, memurlardan başka nüfusu 10 binden yukarı şehirlerdeki 1 milyon 600 bin kişiye yardım karar vermiştir. Alınacak kararlar adil olacaktır. Hükûmet adına köylüden alınan yüzdeler en az bir buçuk milyon tahmin edilerek 600 binton tutmuştur. Buna rağmen hububat bakımından büyük bir sıkıntı mevzu bahis değildir. Gelecek yıl mahsulü iki kat artacağı anlaşılmaktadır. Belediye lerin kendilerine devredilen işe işini başarıyla yapacağı görülmüştür. İyi çalışanlar mükâfatlandırılacak fena çalışanlar şiddetle cezalandırılacaktır.

Şimali Afrikada İngiliz kuvvetleri ilerilerken

Amerikan ve İngiliz kuvvetleri de Fransız sömürgelerini işgal ediyorlar

Londra 10 A.A.—Amerikan kuvvetleri Tunusa girmiştir. Bu kuvvetler şimdi Bizarta istikametinde ilerlemektedirler. Burada hafif mukavemet vardır. Oranda mütareke müzakereleri bozulmuş ve döğüş tekrar başlamıştır.
Londra 10 A. A. — Amerikan kuvvetlerinden sonra İngiliz askerlerinin de Fransız şimal Afrikasına çıktığı resmen bildirilmektedir.
Londra 10 A.A.—Amerikan işgal kuvvetleri komutanı demeçte bulunarak demiştir ki:
"Fransız sahil bataryalarının ve bilhassa deniz kuvvetlerinin bize karşı koymalarından çok müteessiriz. Biz Fransızlarla

Millî yasin dördün cü yıldönümünde

Millî Şef, Büyük Atamızın manevi huzurunda beş dakika ihtiram duruşu yaptı ve muvakkat kabre bir menekşe demeti koydu

Yabancı devlet Büyük elçileri muvakkat kabri ziyaret ederek çelenkler koydular Bütün Ankara halkı dün sabahın akşamı kadar muvakkat kabrin önünden geçti Ankara 10 A.A.— Ebedî Şef Atatürkün hayata gözlerini yumduğu günün dördüncü yıldönümü münasebetile bu gün yurtta derin bir yas içinde ihtifaller yapılmış, devletimizin banisi, insanlık, idealinin aşık ve mümtaz siması Atatürkün aziz hatırasına bağlılık tezahürleri derin bir hususle bir kerre daha açıklanmıştır.

Millî Şefimiz İnönü, Atatürkün muvakkat kabrine giderek manevi huzurunda beş dakika ihtiram vakfasi yapmış ve bir menekşe buketi koymuştur. Bu esnada Millet Meclisi Reisi, Genel Kurmay başkanı ve Başvekilimizle Veyiller ve Mebuslar bu vakfeye iştirâk etmişlerdir.

Bu gün sabahın akşamı kadar açık bulundurulmuş muvakkat kabri ecnebi devlet elçileri de ziyaret etmiş ve ilk olarak en kıdemli elçi sıfatile Polonya büyük elçisi kabre muhteşem bir çelenk koymuş Büyük Atamızın manevi huzurunda eğilmiştir. Bundan sonra Mihver devletleri, elçileri gelmiş ve Alman büyük elçisi Fon Papen kabre muhteşem bir çelenk koyduktan sonra Mihver elçileri namına şu hitabede bulunmuşlardır:

"Büyük devlet adamı Atatürkün ölmez hatırasını taziz için Mihver devletleri adına hrümetle eğiliyorum.. Bundan sonra diğer devlet elçileri kabri ziyaset ederek çelenkler koymuşlardır. Çelenklerin konmasını müteakip akşamın karanlık saatlarına kadar halkın ihtiram geçişi devam etmiştir.

SNO DAKİKA

Alman ordusu işgal edilmemiş Fransayı istilâ emir aldı

Londra 11 A.A.— Paris radyosunun bu sabah haber verdiğine göre, Hitler işgal edilmemiş Fransanın işgal edilmemesi için bu sabah Alman ordusuna emir vermiştir. İşgal bu sabahın itibaren başlamıştır.

döğüşmek istemiyoruz.."
Londra 10 A.A.— Şimali Afrikadaki askerî hareketlerin iki hedefi vardır. Bunlardan birincisi, Rommelin faydalandığı Trablus limanının Amerikan kuvvetleri tarafından işgali ikinciside yine Rommelin faydalandığı Bingazi limanının sekizinci ordu tarafından işgalidir.

Hükümetin tedbirlerini beklerken

14 İlkteşrin tarihli La Tribune de Geneve gazetesinde bir Paris mektubu var bir kaç satırını zikrelelim: "Kış geliyor. Üşiteceğiz, açlık çekeceğiz. Hayat pahalılığı gittikçe artıyor. Kara bursada bir kilo tereyağı 7,50 lira, bir kilo çay 66 lira, bir kilo kahve 42 lira, erkek pabucu 145 lira, sabun 6 lira, et 6 lira, bir tavuk 9 lira, bir paket adi ciğara 225 kuruştur." Bununla beraber hükümetten İsviçre altını döviz alıp, bunu Paris kara bursasında bozdurarak, Pariste hayatın sudan ucuz olduğunu söylüyorlar yok değildir. Almanya'nın, vasıkalama ve tayınlama sistemini en iyi tatbik ettikten başka, kara bursaya en ağır ceza veren memleket olduğuna şüphe yok. Fakat bu ne bolluk, ne kâfi beslenme ve kullanma eşyası tedarik edilecek, ne de karabursa olmamak mânasına gelir. Berner Tagblatt gazetesinde çıkan bir Berlin mektubundan bazı satırlar: "Henüz sonbahar iken, lokantalarda zerzevet kalmadı. Zerzevetçi dükkânlarının önünde bir domates için kavga kıyamet kopuyor. Paraya kıymat verilmediği için bir trampa sistemi kurulmuştur. Alışverişte pare yerine kahve, çay, tereyağı, ekmeğin kartı kullanmak lâzım! Kasab dükkânında iyi parça et var ama, zerzevatçı için! Zerzevatçı da en güzel domateslerini kasap komşusuna saklamaktadır. Şarapçı, kendine yataklı vagon bileti devredenlere daima iyi şarap verebiliyor. DeutscheAllgemein Zeitung bütün bir kara bursa şebekesinin keşfolunduğunu haber vermektedir. Asıl suçlu idam edilmiştir. Berlin'de her hafta kurşuna dizilen veya idam olunanların afiş listeleri görülmektedir. Bir İsviçre gazetesinde okunduğuna göre "Zürich'te birkaç memur, kendileri tarafından yok edilmek lâzım gelen işe kartlarının büyük bir kısmını aşırımlardır. Şimdiye kadar bu kartlarla ticaret eden 80 kişiden fazla adam tesbit olunmuştur." İsviçre, müstahsillerinin pahalılık yarışına karşı serbest et

piyasasını kaldırmıştır. Her şey tayınlanan ve vesikalanan aynı memlekette ekmeğe ve süte kayıt konulacağı hiç hisaba katılmıyştı. Başka gıda maddeleri pahalılaştığı için, ekmeğin İsviçre'de başlıca doyurucu madde olmuştu. Tayınlama haberini veren gazeteler diyor ki: "Şikâyetimize hakkımız yok. Bazı memleketlerde ekmeğin

zimkinin yarısı kadar değerlidir ve süt tadının hatırası bile unutulmuştur. 225 gram ekmeğin, öteki harpte aldığımız ekmeğin dahi başlıca gıda maddesi haline gelen ekmeğin 225 gramını başka memleketlere göre nimet ad ediyorlar. Biz 300 gramdan aşağı düşmedik!

Falih Rifki Atay
Sonusu yarın

Ağltırım

Dilinde onun adı var
Ruhunda dâim yadı var
Bugün Türkün feryadı var
Ağlar Atam! Atam! diye

Hasret buldu dört yaşını
Silmedi Türk göz yaşını
Avcına almış başını
Ağlar Atam! Atam! diye

Matemi kırmış belini
Bağrına basmış elini
Öksüz, oğul, kız, gelini
Ağlar Atam! Atam! diye

Hüznünü bir ân sakla bak
Esen nesimi kokla bak
gece mehtabı yokla bak
Ağlar Atam! Atam! diye

Geceyle eyelerken güreş
Battı diye yerdeki taş
Tüllere bürünen güneş
Ağlar Atam! Atam! diye

Yarası durmadan kanar
Ateşi gönülde yanar
İnönü unutmaz anar
Çağlar Atam! Atam! diye

Solmuş Türkün al yanığı
İnliyor hastası sağ
gelinler kara duvağı
Bağlar, Atam! Atam! diye

Susmuş ilin bülbülleri
Açmaz oldu sünbülleri
Hasret oldu gönülleri
Dağlar, Atam! Atam diye

Dünya bitse dolsa sîneler^[*]
Yayla, çöl, hep tek ses dinler
Onu anar anar inler
Dağlar, Atam! Atam! diye

Hatayın derindir yası
İçinden işler yarası
Coşkun defne durğun ası
Çağlar, Atam! Atam! diye

Yas bürürken her dolayı
Ulus giymişken karayı
Yılmaz İnönü yarayı
Sağlar, Atam! Atam! diye
Bağlar, Atam! Atam! diye
Ağlar, Atam! Atam! diye

Yılmaz Dokuzoguz

[*] Mezâr

Şimalî Afrika

Harekâtının hulasesi

8 soutsşrin sabahı şafakla beraber Şimal Afrika'daki Fransız sümürgelerine çıkarılan Amerikan ordusunun harekâtı hakkında Anadolu ajansı ile diğer ajansların son 36 saat içinde verdiği haberler hülâsası şudur:

Amerikan kuvvetleri cezayir ve Tunusta mukavemetle karşılanmış ve cezayir şehri bombardıman edilmiştir. Bu bombardıman dan sonra karaya çıkarılan Amerikan zirhli kuvvetleri şehir kapısında Fransız kuvvetleriyle bir çarpışma yapmış ve bunun neticesinde Fransızlarla Amerikan kuvvetleri arasında bir mütareke imzalanmıştır.

Bu mutarekeye göre Fransız ordusu silâhlarını muhafaza edecek ve Amerikanlar yerli idareye dokunmayacaklardır,

Tunus bölgesinde ki başkumandan bir beyanname neşrederek Amerikan kuvvetlerine karşı mukavemete karar verdiğini ilân etmiştir. Cezayir ve Oran'daki havâ meydan'arı işgal edilmiştir.

Diğer taraftan Almanya'da esir iken kaçan Fransız generali Lobronun Cezayirdeki Döğolcu harekâtına iltihak ederek komutayı eline aldığı bildirilmektedir. Mareşal Peten tarafından Cezayir'de bir inceleme seyahatına gönderilen Amiral Darlanın Amerikalılar tarafından esir edildiğide rivayet ediliyor.

Bu hadiseler üzerine Amerika ile Fransa arasında siyasi münasebat kesilmiştir.

Mareşal Peten Fransız milletine ve cezayirdeki Vişi kuvvetlerine hitaben neşrettiği bir beyanname ile Amerikan kuvvetlerine

Şeker satışı

Cuma gününe kadar durduruldu

Vişiyet makamından tebiğ edilmiştir:

1 — Aşağıdaki maddede yazılı hakiki ve hükmî satışların 13/11/942 cuma günü sabahına kadar şeker satmaları veya şekerini herhangi biri surette imalatla kullanmaları veya evvelce satmış olupta henüz teslim etmedikleri şekerleri teslim veya herhangi bir sebeple diğer bir yere nakil etmeleri yasak edilmiştir.

2 — Ticaretle iştiğal eden bütün şeker bulum şahıslarla ticaret maksadile nezdlerinde şeker bulum duranlar ve şekerini imal ettiği maddelerde kullanılan bilumum hakiki ve hükmî şahıslar 10-11-642 salı gününü akşamı ticarethane, mağaza, dükkân, depo, ambuar, fabrika ve imalât hanelerinde, şube, komisyoncu ve Acantalar nezdinde ve sair yerlerde mevcut şekerler leri cinslerini ve mikdarlarını ve buldukları yerleri gösteren beyannameleri 12-11-942 perşembe akşamına kadar buldukları yerlerin en büyük müdürü memuruna mekbuz mukabilinde vereceklerdir.

3-10-942 salı günü akşamından evvel satılmış olup henüz müşterilere teslim veya gösterdikleri yerlere sevk edilmeyen satış elinde kalmış olan şeker satıcı tarafından verilecek beyannameye derç olunacaktır.

4 -- 10-11-942 salı akşamından evvel satılmış ve müşterilerine teslim edilmek üzere yola çıkarılmış yani bayiin elinden çıkmış ve fakat müşteri eline varmış olan şekerler müşteriye vardığı günün akşamından takip eden güne kadar ikinci maddede yazıldığı şekli de ayrı ayrı beyanname ile bildirilecektir.

5 — Akide, lokum, çokolata, teblebi şeker ve serbest olduğu gibi bunlar beyannameye tabi değildir.

6 — Beyannameler münderecatı alâkalı memurlar tarafından yerlerinde kontrol edilecektir.

7 — 13-11-942 cuma sabahından itibaren şeker satışı serbestdir.

İ l â n

Hatay Döşterdarlığından :

Köyü Cinsi Adot Kilo

Harbiye Portakal 6300 63

„ Mandalin 2900 29

Yaktu Portakal 400 4

„ Mandalin 200 2

İsmailiye Portakal 20300 203

„ Mandalin 2500 25

„ Trabzon hur. 50

ması 280

Düver Portakal 28000 46

„ Mandalin 4600 657

Yukarıda muhammen bedeli cins ve köyleri yazılmış metrük bahçelerin 1942 yılı portakal; mandalin; yaktı; trabzon hurması mahsulu 20/11/942 cuma günü saat 10 da açık artırma suretile satılacaktır.

Talip o'lanların % 7,5 teminat makbuzule Döşterdarlığına muracatları ilân olunur.

10-12-16-18

lğa muracatları ilân olunur.

Kayıp nüfus cüzdanı

Nüfus hüviyet cüzdanı

kaybettim. Yetmiş altı yaşında

uacağımdan eskisinden ibaret

ümü yoktur.

Batıyaz köyü

2 numara

mahalle

Memet Çelebi

Neşriyat Müdürlüğü

Selim Çelebi

C.H.P. Matbaası

tedir. Bu

İngiliz savaş gemilerinin

tırıldığı Vişiden bildirilmek